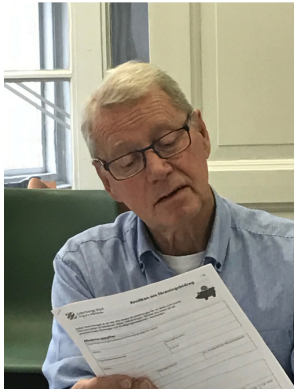

Ordförandens ruta

Ordförande Dennitz Fredriksson

Förening i förändring?

På senaste årsmötet fick styrelsen i uppdrag att utreda frågan om samgående alternativt samarbete med Föreningen Gamla Gårdaflickor (GGF).

Jag skall här försöka redogöra för utredningen, och tar därför en paus i min promenad genom Gårda. Styrelsen beslutade att utse en arbetsgrupp bestående av Anders Lundberg och Dennitz Fredriksson från styrelsen samt Reidar Hermansson och Roy Johnson. GGF utsåg också en motsvarande grupp, Ann-Britt Karlsson och Kari Johansson. I slutet tillkom också Anita Löndén Hansson. Vi har haft fyra interna och tre gemensamma möten.

Vi, i GGP, utgick i första hand från att utöka samarbetet med en ökning av antalet gemensamma möten som t ex att göra en gemensam resa i maj och att ha en gemensam fest nära jul.

Redan vid det första gemensamma mötet med arbetsgrupperna framkom att GGF får fortsatta problem trots utökningen av samarbetet som vi (GGP) föredrog. Efter diskussion vid det första interna mötet efter sommaren konstaterade vi att det bästa för båda föreningarna är ett samgående, en gemensam förening, inte minst i och med att antalet medlemmar hos båda minskar ständigt.

Båda föreningarna vinner på ett samgående. Både det egna kapitalet och intäkterna från medlemsavgifter, kommunala bidrag (vi blir fler) ökar medan de fasta kostnaderna är oförändrade.

Oron för att föreningarnas "inre liv" förändras finns både hos GGP och hos GGF. Detta att ändra på det som "alltid varit" kan kännas besvärligt. Vid de

gemensamma mötena vi hittills haft varje år, tycks det mig i alla fall att vi har en god stämning i gemenskapen.

Sammanfattningsvis föreslår både den gemensamma utredningsgruppen och styrelsen i GGP samgående med GGF och att föreningens namn då blir "Föreningen Gamla GårdaPojkar och -Flickor".

Under medlemsmötet den 30:e november 2016 fanns samgåendefrågan på dagordningen. I och med att den mycket stora majoritet för förslaget som visades på mötet, kommer troligen ett positivt beslut att tas på ett **extra årsmöte** i samband med medlemsmötet den 25 januari 2017.

Jag vill passa på att tacka Kari, Ann-Britt, Anita, Reidar, Roy och Anders för givande diskussioner under utredningsarbetet.

Slutligen ber jag att få önska allesammans Ett Gott 2017 och hoppas vi ses så ofta det går.

Kallelse till Extra Årsmöte!

Härmed kallas du **till extra årsmöte onsdagen den 25/1 2017, kl 19, Nya Lundenskolans aula**. Först de traditionella inledande dagordningspunkterna för ett årsmöte eller ett extra årsmöte; §1 Öppnande, §2 Val av mötesordf, §3 Val av mötessekr, §4 Kontroll av röstlängd, §5 Godkännande av dagordn, §6 Val av 2 justeringsmän/rösträknare och §7 Frågan om mötets behöriga utlysande. Sedan kommer så de punkter som utlöst mötet, nämligen §8 Frågan om samgående med Gamla Gårdaflickor, §9 Förändring av GGP:s stadgar som konsekvens av §8 och §10 Upprivande av 2016 årsmötets beslut om höjning av medlemsavgift för 2017 som konsekvens av §8. /Styrelsen

Kallelse till Årsmöte!

Du kallas härmed till föreningens **ordinarie årsmöte onsdagen den 22 februari kl 19, Nya Lundenskolans aula**. Årsmötetspunkterna blir de vanliga och dagordning, till viss del beroende på utfallet av det extra årsmötet enl ovan, och andra årsmöteshandlingar kan rekvireras via e-post eller vanlig post från styrelsen fr o m 8/2./Styrelsen

MEDLEM I FOKUS

Under denna rubrik presenteras ett par medlemmar per nummer. Alla har vi ju en historia att berätta och den historia man har är värd att lyssna på. Det finns en fantastisk massa kunskaper och erfarenheter bland oss!

"En häst, en präst, en polis, åsså jag"

Jaa, vilka heter Gunno? Ovanstående rubrik var Gunnos svar på frågan jag ställde. Fast det fanns tydligen 300 i vårt land i början på 2000-talet i alla fall. Detta fokus läggs alltså på **Gunno Larsson**, från början, föddes i mars 1940, bodde han på Kobbarnas väg 34. Han bodde förresten på Gårda, faktiskt på Kobbarnas väg igen, men modernare, i nio år till (1968 till -77), och då fanns det två små Larsson-barn också. En bra start i livet för dem förstås att få bo där! Gunnos skolgång var ganska klassisk för Gårdakillar; Gamla Gårdaskolan (två år på den lilla gården, fyra år på den stora), en del aktiviteter hade man på Nya Gårdaskolan (Underås) och de sista två åren på Otterhällan. Bra utsikt över älven från Otterhällan, man kunde kolla på de fina sjösättningarna på Götaverken bland annat. Men sjön lockade inte, däremot bondelivet till en början. Gunno var sommarbarn hos sin morbror i flera år men när han insåg att morgonmjölkningen började före 4 "på morran" och så var man aldrig ledig heller, så intresset för det livet falnade.

Och visst fanns, och finns, idrottsintresset! Kickade boll med Redberget IF i flera år, Gunno stod i mål, men tyckte nog inte han stod i vägen för bollarna så mycket eller ofta som han ville, så det blev handboll med Renitz sedan.

Gårdsnissen Gunno i november 2016

Målet var ju i alla fall lite mindre där! Lantlivet hade satt prägel på honom i annat än i tidig mjölkning, för Elfsborg var och är det stora laget i Sjuhäradsbygden och för Gunno gäller det lagvalet än idag.

Men i mogen ålder kom egentligen av en slump det intresse som ledde till inte mindre än fem Vätternrun-

dor! Han motionerar fortfarande om än i lite lugnare former.

Och visst blev det yrkesliv med tiden också. På olika sätt blev jobbet centrerat till körning med tyngre fordon. Gunno var en av de där artisterna som med glassbil kunde ta sig genom den trånga porten mellan Soldatvägen och Arlagården och tillbaka utan att krascha backspeglarna. Han körde också för ASG i tio år och var brandmaterialtekniker på Räddningstjänsten i 30 år. De sista fem åren, i planeringen, blev det mer körande. Sedan välförtjänt pension.

Jag känner Gunno som en mycket fin kamrat, som är snar med att hjälpa till och visa omtanke mot andra, hellre det än att visa framfötterna och märkas mycket. En sann servicetekniker, egentligen lever han efter talesättet "att verka men inte synas". I Gårdapojkarnas styrelse hade han just en sådan roll som Klubbmästare, dvs den som såg till att vi alla, vare sig det gällde styrelsens eller medlemmötenas folk, hade det bra. Han har liknande roll i bostadsrättsföreningen hemma. Så TACK, Gunno, det märks när du **inte** är där i alla fall!

Uppvuxen på Floragatan

Innergården från Floragatan 8. Bilden tagen 1954

Att växa upp på Gårda var för mig en underbar tid och möjlighet att få med sig goda minnen för hela livet och jag är nu 78 år. Det var Floragatan 8 som gällde; ett tryggt och stabilt ställe och med närhet till kamrater, skola och faktiskt en del äventyr, fast de idag kanske inte ter sig så stora som de gjorde då.

Skolan, ja. Den första skolan var ändå inte så nära, utan de första två åren gick jag i Odinskolan, en ganska bra bit att gå för en sjuåring. Men vid Dämmet fanns ju Choklad-Jesus, som underlättade den långa promenaden för de korta benen. Som väl var gick också andra i min närhet i fröken Karin Falks klass; Bertil, Kent och Sune (han, ni vet, som omkom i den tragiska kollisionen mellan Stockholm och Andrea Doria i juli 1956).

Efter Odinskolan blev det Gamla Gårdaskolan från trean till sexan och magister Fredrik Envall. Flera kompisar från hemmaplan, Lennart, Roy, Sidney och Per-Åke. Fast det blev ju lite promenerande ändå till slöjden och gymnastiken på Nya Gårdaskolan förstås.

Men det fanns ju annat än skolan också. Matiné på biografen Flamman, Johnny Weissmüller som Tarzan, Western med John Wayne blev det gärna på söndagarna, Unga Örnar på vardagskvällar, då och då snabbcyklande på Cerestomtens speedwaybana, där Energiverken (Ellysepalatset) nu ligger. Där fanns det faktiskt det en liten skog att vara i också. På vår, sommar och höst kickade vi boll mot Lumpebodens (eller Lumpens) port och det var inte precis populärt hos ägarna, bröderna Schein. De jagade oss och vi sprang. På vintern hände det att vi åkte skridskor på den till is packade snön på Floragatan, det fanns ju nästan inga bilar där. Jo, förstås, vicevärden Qvarfordts Messerschmitt var en av de få (bil?) och den hjälptes vi åt att bära undan en gång.

En Messerschmitt av Qvarfordts typ. Bild från Internet.

Vicevärdar var helt klart till för att reta. Vi tyckte förstås det var både kul och oskyldigt att fylla "deras" gårdar med julgranar (Biljardbollen på Brusewitzgatan 1) eller snö, (Sjölin på Floragatan 8) och tänkte väl inte på att vi orsakade en massa extrajobb för dem. De hade det nog inte så kul egentligen.

Det som var det viktiga var ju ändå kompisarna, för det var ju dem man gjorde allt med. En hel gäng utgjorde de närmaste kompisarna. Det var Lennart, Bertil, Kent, Dennitz, Sune, Lorra, Asta, Elvy, Marianne och Monika. Hos Bertil fanns en stor radiogrammofon och hans mamma Svea höll oss med kakor och bullar, för hon arbetade på konditori och fick med sig en del hem. Senare blev det mer godis, i Gretchens göttaffär, Brusewitzgatan 1.

Och visst ja, kriget mot eller med Lunden. Som jag minns det nu krigade vi hela tiden, men så kan det nog inte ha varit för vi gjorde ju annat också! Men till påsk rev vi varandras påskbrasor och jag fick mig en riktig blåtira en gång vid en räd mot Lunden./**Tage Mogren**

Tage Särnwald 95 år

Tage är en äkta "Renitzare". Han var med och bildade BK Renitz redan 1938!

Efter fullgjord tjänst i försvaret under andra världskriget har Tage varit både spelare, tränare och lagledare i klubben. Nedan en bild av A-laget från 1938. Tage är längst ner t h och brorsan Bertil fjärde fr v i övre raden.

BK Renitz A-lag 1938. Tage knästår längst th i nedre raden och brorsan Bertil är fjärde fr v i övre raden. Foto GGPs samling. Bilden skänkt av Arne Bengtsson.

På 95-årsdagen den 17 augusti uppvaktade Gamla Gårdapojkar med blommor genom ordföranden Dennitz Fredriksson och Reidar Hermansson. /Bild o text Reidar Hermansson

Mångsidige Loris

Ett mynt har tre sidor (man skall räkna kanten också!) men blott tre sidor räcker inte för att beskriva Loris Carli någorlunda rättvist. Det som ju är ett villkor, Gårdapojksmässigt sett, är ju att man skall vara upp vuxen på samt gått i skolan på Gårda och de villkoren uppfyller han väl.

Farfar Giulio (1884-1953) kom till Sverige redan 1914, men i samband med första världskrigets utbrott kallades de unga italienska männen hem igen. Dock återvände farfar till Göteborg 1923 och bodde i Herziahuset på Packhusplatsen.

Carlibrödernas farfar Giulio 1923

Familjen Carli är alltså en av de äldsta ursprungsitalienska familjerna i Göteborg. Pappa Italo kom till

Sverige 1946, strax efter andra världskriget alltså, och mamma Marta och de två äldsta pojkarna Giulio och Claudio kom hit 1948. Lillplutten Loris föddes 1949. Det italienska ursprunget var i Toscana, byn San Quirico. Familjen bodde på Blekeallén 12, och Loris växte alltså upp där. Han gick i Underåsskolan och de sista två åren i folkskolan strävade han uppför backarna till Otterhällskolan som så många av gårdakillarna gjorde.

I skarven mellan 14 och 15 års ålder började han på Scania-Bilars inbyggda verkstadsskola, en 3-årig rote-rande utbildning som verkligen grundligt utbildade killarna på de bilar de skulle arbeta med.

Blev certifierad A-mekaniker, och de sista åtta åren av de totalt 21 på företaget tjänstgjorde han som verkmästare på den tunga sidan.

När han sedan blev handplockad av försäkringsbolaget Skandia och de totalt 29 åren där som skadeinspektör inom området tunga fordon och maskiner var ett arbete som han uppskattade mycket och varmt ler när han berättar om.

Vi backar bandet lite dock, för det var mer i skola och arbete som var viktigt, inte minst lumpartiden ombord som maskinist på Hanö (M51), ett i Lerwick (Shetland) av alla ställen, baserat svenskt minfartyg, som fungerade som flytande verkstad och stödfartyg för svenska, danska och norska fiskefartyg.

Loris i oktober 2016

Man kommer inte förbi idrotten när man talar med gårdapojkar, det är ett som är (nästan) säkert! Loris är långt ifrån något undantag i den vägen. Fotboll förstås (vem trodde något annat?). Pojkspelare i Renitz, var med och startade och spelade i Scania-Bilars ett eget lag inom Göteborgsserien, snäppet under Elitserien. Den aktiva fotbollsspelarkarriären avslutades i Fadini.

Loris fungerade också som tränare för Näsets SKS pojklag, en klubb som placerat sig högt i Gothia Cup vid två tillfällen. Från 13 års ålder tränade han boxning i RBK och trots att handskena var större än han själv på den tiden klarade han sig väl. Fast farsan förbjöd matchande, ett vist beslut tycker Loris idag. En del pingis i IK Wasahof, en klubb som inte är verksam längre. Och ett grönt kort i golf icke att förglömma. Hustrun Agneta har också ett sådant.

Och därmed är vi inne på något som löper som en genomgående röd tråd i vårt samtal; familjen. Loris var alltså en av tre bröder, Giulio (Julen) avled 2015 (satt i GGP-styrelsen då) och brodern Claudio och kusinen Liviano (Levis) är medlemmar i GGP, och i Lunkarängen. Också hustrun Agneta är med på Lunken (hon förser honom med avundsvärt goda smörgåsar!). De har varit ett par sedan 1967 och med två söner och tre barnbarn (hittills) är den Carliska successionen betryggande säkerställd.

Dagen då, pensionärstiden? Loris berättar om ett liv, som är mycket tillfredsställande, rikt och omväxlande. Ett hus i Näset sedan 1979, ett sommarhus (måckliss där!) i Toscana, flugfiske efter havsöring på Själlands västsida, jägarexamen (på älgjakt i oktober; jag frågade om han fick någon älg då, och eftersom han inte fått någon frågade jag vidare hur all världen han då kunde veta att han jagade älg), och både dykcertifikat, förarintyg för båt och en Yamaha Virago 1100 (stor customhoj) finns, så det verkar nästan bli svårt att hinna med.

Och så ska de va!

Var togs bilden? Vinn på mötet!

Förra bilden, på gamla repslagarbanans ändhus på Bangatan och Gatenhielska huset, var tydligen mycket svår att klura ut. Denna bild är tagen i Göteborg, men inte på Gårda, och stan är ju stor. **Var togs denna bild?** Tips: Här räckte det inte med de då vanliga hästkrafterna.

Bland de rätta svaren drar vi tre pristagare bland dem som kommer på medlemsmötet 25/1. Förstapris: Inträde+fika+10 lotter. Andrapris: Inträde+fika. Tredjepris: 10 lotter.

Ring eller skriv senast 23/1! Tel/mail finns nederst på sista sidan.

KAGGELEDSEGYMMET

Vi har en fast tid, torsdagar, 10-11. Gratis!!! Bra maskiner! Utmärkt lunch för 66 spänn! VÄLKOMMEN till Kaggeledshus!

Liten reflektion över tvättstugan förr och nu

När jag idag står och manglar mina dukar efter Fars Dagskalaset och lakan från tidigare i veckan far tankarna bakåt i tiden.

Jag tyckte det var så roligt när mamma skulle stortvätta i tvättstugan. Kvällen innan lades tvätten i blöt i ett stort, fyrkantigt betongkar och följande morgon gick hon ner och lade i gaspoletter för att värma vattnet. Tvättbrädan kördes in i magen och så skrubbades det. Har ett vagt minne av att detta skedde i ett annat kar. Pappa var väldigt ofta med nere i tvättstugan och hjälpte mamma med de tyngsta uppgifterna, speciellt med redskapet som såg ut som en mangel. Det hade en stor vev och valsar som tvätten pressades igenom för att få ur så mycket vatten som möjligt.

På somrarna spände de upp tvättlinor mellan huset och staketet som skiljde gårdarna åt. Ofta satt flera mammor ute på gården och pratade över en kopp kaffe och vi barn lekte. Så många idylliska och varma minnen detta frambringar!

På vintrarna skulle tvätten bäras upp för alla trapporna till torkvinden, ett stort utrymme precis under taknocken. Där var det ingen värme och händerna var alldeles blåfrusna på dem. Burr!

När tvätten var torr hade pappa gjort sitt och då skulle stryktvätten bort. Mina allra första minnen av detta är ett gammalt strykjärn som värmdes på gasen och ställdes på bakkanten på en upp och nedvänd tallrik och ofta en blöt presstrasa mellan järnet och det som skulle strykas.

Spännande men farligt? Bild Kari.

Mormor kom och hjälpt mamma att dra lakanen och sedan gick vi till ett hus några kvarter därifrån och manglade. I deras hus i källaren fanns en stor stenmangel som var både spännande och skrämmande. Jag tyckte det var lite läskigt när valsarna skulle flyttas och var så rädd att det stora stenblocket skulle falla ner. Fick alltid hålla mig på avstånd för säkerhets skull men fick aldrig uppleva någon olycka som väl var.

Lite präglad av sin uppväxt är man nog. Har till dags dato aldrig lagt mig i omanglade lakan och manglar allt som går. Likaså stryker jag allt, t o m mannens kalsonger. Njuter nog lika mycket som mamma när tvätten är klar och ligger snyggt och prydligt på sin

plats, fast känner förmodligen bara av en bråkdel av hennes trötthet.

Slår mig hur bortskämda vi ändå är idag. Kan köra en maskin när jag vill och låta tvätten hänga både en och två dagar för det är ingen som skall ha tvättstugan efter mig.

Känner mig som en relik från stenåldern för enligt mina barn kan man göra så mycket nyttigare och roligare saker med sin tid. Ingen risk att jag präglat mina barn där inte.

Hälsningar från en mamma som är lik sin mamma,
dvs /Kari Johansson

Medlemsmötena Gamla Gårdapojkar våren 2017

Under vintern/våren 2017 blir det fyra medlemsmöten med följande program:

26/1 Reidar berättar om Gårda, **EXTRA ÅRSMÖTE!**

22/2 Föreningens årsmöte.

29/3 Brittmo Berhardsson kåserar om Kal och Ada.

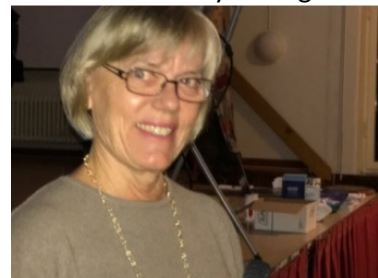
26/4 Sånggruppen Matroserna.

maj någon gång planerar vi för en gemensam resa med "flickorna". Vi har sökt pengar från Stadsdelsförvaltningen för att göra resan billig. Mer info kommer!

Varje möte (**sista onsdagen i månaden!**) börjar kl 19.
Kom gärna lite innan, för "tjötets" skull.

Tänder oss för tänder...

...gjorde tandläkare Christina Hansson, "Centrum för äldretandvård", på oktobermötet, dit också Gamla Gårda flickor var inbjudna. Hon informerade om tandskötsel, tandvård och om olika ekonomiska stöd för oss äldres behov av tandvård av olika slag. Mycket att friska upp och att lära om nya rättigheter.

Snyggare tandkort får vi aldrig se än det på tandläkaren Christina Hansson.

Vad kan du göra själv? Vad behöver du tandvården för att göra? Vilket ekonomiskt stöd kan du få? Kontakta Folktandvården, och för den som använder dator är länken www.folktandvarden.se/vgregion

Vi minns förstås att Elvis gjorde låten "Love Me Tender" och vi kan alltså direkt översätta det till "Älska Mina Tänder". Eller hur?

"På Gårda". Ett inlägg från 1978

Redaktören Lars Lagerstedt, då 80 år. Bild från G-P1989.

Lars Lagerstedt (1909 – 1994), Gårdapojk och hedersmedlem i GGP samt redaktionschef på Svenska Dagbladet bl a, talade om Gårda på Gamla Latinarens sammanträde i Stockholm den 6/11 1978. Det blev ett alldeles utmärkt föredrag om stadsdelen, dess folk och dess näringar.

Angående det där med "i" eller "på" om Gårda sade Lars Lagerstedt följande härligt formulerade inledning: "Det heter **på** Gårda. I Gårda säger bara utbölingar, mantalskrivningsassistenter och fastighetsregisterförare".

En del andra också, kan man väl tillägga. Vi ser det inte minst på sidorna i G-P; där arbetade aldrig Lagerstedt. Och till och med vid Gårdatorget i oktober 2016....

Vaddå "i"? Bild Anndess

Tack Roy!

Om föreningens sekreterare, Per-Åke Olsson, som började livets vädjobana på Lilla Källhusgatan 4 och är blå-vit in i själen, kan man säga mycket. Denne, föreningens trogne tjänare i styrelsen sedan många år, håller ordning på det mesta, inte minst på datorer och protokoll. Men han, som så många av oss, har idag svårt att finna sitt ursprung, i Päras fall L:a Källhusgatan 4:

Vart tog Lilla Källhusgatan 4 vägen? Är det vägen tro?

Efter det vanligaste hos gårdakillar, Gårdaskolan till Underås till Otterhällan, blev han verkstadsmekaniker på Industriskolan på Lindholmens varv och efter det en ingenjörsexamen, totalt 5 år på GSTA (vet du till äventyrs inte vad GSTA är; fråga Pära, han vet!).

Lumpen vid Flygvapnet 1968-69, mestadels F14 i Halmstad, Brand och Räddning. Pära blev antagen till pilotutbildning vid Ljungbyhed, ville inte åka dit, men är fortfarande entusiastisk och kan massa om flyg än idag. Och apropolis det där "än idag" så är han aktiv luftgevärsskytt numera. Men fotbollen var en stor sak genom åren och från 1962 och 35 år(!) framåt var han aktiv spelare i Kobbens IF. Det var dock inte slut med idrotten där, för efter fotbollen blev han ledare och tränare för handbolls flickorna i TAIK, numera Torslanda HK. Och totalt har han sprungit Göteborgsvarvet 17 gånger! Inte på samma gång, antar jag...

Jobbmässigt handlade det efter GSTA om geoteknik i olika former och han arbetade på Ing.firman Geotech AB från början av 1970-talet till pensioneringen 2012.

Men rubriken, "Lejonkungen" då? Jo, man finner ju också i rubriken loggorna både för GGP, och för **Lions' International**. I den lokala föreningen för Lions är Pära inte kung kanske, men väl president, för så skall det heta i Lions', och Pära är förstås djupt engagerad "in the Local Chapter"; det är engelska som gäller. Pära talar sig varm för föreningens olika hjälpverksamheter, som både gäller att hjälpa enskilda personer, stödjer föreningar för barn t ex, men också världsomspännande med hjälp för människor i krig och katastrofer. Den Västsvenska regionen av Lions' skall just sända iväg 500 tält till Mosul, t ex. Ett tips är att man har utställning och försäljning av konst och hantverksprodukter i början av mars, Amhults kyrka, och på Torslanda Torg och Amhults Torg en traditionell försäljning av "Lionslådan" den 6/6 varje år. **"Kom dit och stöd oss"** ber och uppmanar Pära oss!

Hur hinner han med, karln? För det där med familjen är också mycket viktigt för honom. Träffade Greta från Klädesholmen 1969 och tillsammans har de två barn och till dags dato tre barnbarn, två av dem i Uppsala och där är de båda morföräldrarna ofta.

Efterlysning!

Reidar Hermansson efterlyser boken "De ovanliga" av Åke Mokvist. Den innehöll en del om vår medlem "Lelle-Lappen". Boken har försvunnit från biblioteket på Karbiden. Kontakta gärna mig (Anndess) om du har upplysningar om den, så att den blir återställd.

Här är Alf in action!

När jag i förra numret av *GÅRDAFOLKET* visade en bild på en dragospelare i artikeln om vår senaste hedersledamot, Alf Zachrisson, blev det inte en bild på Alf, dessvärre. Här kommer en bild på hela Gamla Gårdapojkars orkester och den är från Alfs egen samling.

Gamla GårdaPojkars orkester 1979. Fr v Lennart "Bas" Holmström, Gunnar Augustsson, Sven Svensson och Alf Zachrisson. Okänd fotograf.

I skrivande stund (30/11) försökte jag nå Alf på telefon för att boka in ännu en stund med honom. Dessvärre fick jag då veta att Alf alldeles nyss avlidit. Så detta får bli till hans minne istället. Tack, Du Store Glädjespridare! /Anndess

En betraktelse om Dämmevägen 10 och Gårda Missionskyrka.

Det var intressant och roligt att växa upp på Dämmevägen 10. Där hände det alltid något.

Från köksfönstret såg man ner på gården. Där var hemmafruar som piskade mattor eller hängde tvätt efter byken i brygghuset, sopkörare med kärror som tömde tunnorna, kringvandrande gårdsmusikanter som hoppades på några slantar inslagna i papper. Där var någon av Jerdenius charkuterister (uttalades närmast "sjakterister"), som ibland med en blodig djurkropp över axeln, sneddade över gården mellan arbetslokalen där köttvarorna preparerades, och affären. Över

planket mot 8:ans gård såg man huvudena på besökarna till "judens" stuvaffär där. När det var match på Ullevi, särskilt efter 1958 när den "Nya" arenan ju hamnade närmare Gårda än den "Gamla", hörde man brölet varje gång det blev mål. Liksom den gången när Ingemar Johansson slog ut Eddie Machen.

Från rumsfönstren kunde trafiken studeras. 10:an låg ju alldeles intill den bomförsedda korsningen mellan Västkustbanan och Dämmevägen. Tågen gick hela tiden och följaktligen måste bommarna fällas med jämna mellanrum, till ackompanjemang av ett karakteristiskt kling-klangljud. Ibland hade gående inte tid att vänta utan utmanade ödet genom att smita under bommarna innan tåget kom rusande. Tågen var ju tunga och landshövdingehusen, som var grundlagda på rustbäddar ovanpå lera, gungade rytmiskt upp och ner när de passerade. 40-bussen hade sin sträckning via järnvägsövergången och fick således ofta stå och vänta.

Det var också en hel del biltrafik och bland det roligaste jag visste var på vintern, när det snöade och vägbanorna blev hala. Bilar som kom från järnvägsövergången och skulle norrut körde oftast uppför den enkelriktade och ganska branta backe som Lärkgatan utgjorde, i avsikt att sedan svänga in på Södra Gubberogatan. Problemet vintertid för bilar med kanske lite dåliga däck var här att kombinationen av två 90-graderssvängar med en brant backe emellan gjorde att ekipagen inte alltid klarade den övre delen. Från rumsfönstren där jag bodde var den översta delen av Lärkgatan skymd och det var alltid lika spännande att se om ett fordon skulle komma tillbaka ner igen, backande. Ibland gick det inte ens att komma upp på flera försök trots att det togs längre och längre sats. När förarna givit upp fick de antingen i stället köra norrut via Kobbarnas väg, eller vända.

Vid ett tillfälle skulle det bli till och med väldigt dramatiskt där jag bodde. Vi har nu kommit fram till 1968, och förändringens vindar som ska göra om stora delar av Gårda till oigenkännlighet, har inletts.

Missionskyrkan, byggd 1924 och belägen på Dämmevägen 21, mitt emot 10:an har redan fått sin dödsdom och ska lämna plats för byggandet av trafikled.

Missionskyrkan i all sin glans. Foto GGPs arkiv

Sedan några år tillbaks är jag ägare av en 8 mm filmkamera. Jag passar på att dokumentera några Gårdamiljöer medan de finns kvar, bland annat Missionskyrkan. Så en dag i slutet av mars, efter mörkrets inbrott, inträffar plötsligt katastrofen: Missionskyrkan brinner! Flera brandbilar är på plats och brandmännen arbetar intensivt. I stort sett hela byggnaden är övertänd, trä brinner ju bra och de orange lågorna fladdrar högt mot natthimlen, krönta av ett regn med gnistor. Jag har film i kameran och lyckas därför föreviga en del av dramatiken. Fast det inte syns på filmen vill jag minnas att brandmännen också vattenbegjöt husfasaden på mitt kvarter för att försvåra för elden att sprida sig dit. Läget måste ha varit väldigt spänt, men i alla fall slapp jag och mina föräldrar att utrymma lägenheten där vi bodde. När dagen åter grydde hade de duktiga brandmännen fått elden under kontroll. En fasaddel vid ingången var i stort sett det enda som återstod av kyrkan. Hur branden uppstått blev nog aldrig klarlagt? Som jag minns gick snacket att en "rivningspyroman" varit i farten.

Det oundvikliga slutet

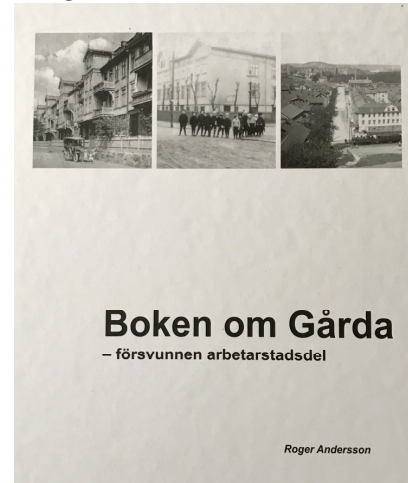
Vid röjningsarbetet efteråt tog jag även ett fotografi från Södra Kustbanegatan. Det blev underlag till ovanstående tavla, som jag ritade med färgkritor, året efter rivningen.

/Hans Johansson, f 1945

Ny bok om Gårda!

Roger Andersson har nu kommit med sin andra bok med anknytning till Gårda. Den heter helt enkelt "Boken om Gårda – försvunnen arbetarstadsdel". Det är ett tättskrivet och späckat arbete och som också innehåller rikligt med foton från "vår" stadsdel, både före, under och efter vår egen egentliga tid där för de flesta av oss. Boken spänner i huvudsak över tiden mellan 1880 och 1970, och i mindre mån före och efter detta spann.

Ett imponerande omfång, inte mindre än 256 sidor i rejält format. Ämnena Roger Andersson berör är många och, tycker jag, mycket intressanta som skola, de boende, genomgång av kvarteren, vardagsliv, butikerna, företagen, idrotten, etc!

Det är med stort nöje jag rekommenderar den och vi medlemmar i GGP och GGF får köpa den till det reducerade priset av 200 kronor (alla andra får betala 300:-). Du kan ta direktkontakt med Roger på telefon 0725-769228 och beställa boken av honom. /Anndess

Bor djuren i skogen?

Ja och nej. "Djuren bor inte bara i skogen, djuren är skogen" har någon vis person sagt. Är vi medlemmar i föreningen? Ja och nej, för vi är inte bara medlemmar, vi är föreningen! En förening utan medlemmar finns ju bara inte i den form vi alla menar! Det är min förhoppning att det "vi" vi känner också snarast innefattar de kvinnor, en gång flickor, som bott på Gårda och som är Föreningen Gamla Gårdaflickor. Det är också min förhoppning att vi f d pojkar hälsar dessa f d flickor välkomna till denna allas vår gemenskap.

Allihop behövs här. Glöm alltså inte vårt EXTRA ÅRSMÖTE den 25 januari då vi, förhoppningsvis, röstar för ett samgående. Må vi alla (och alla andra med!) få ett GOTT 2017! /Anndess

PS. Ljuset har vänt. Det märks inte så mycket än, men man vet ju! DS

Medlemsblad för Föreningen Gamla Gårdapojkar
Red Anders Lundberg tel 0706-151326, e-post: anndess@icloud.com